Katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Nabídka aktivit pro gymnázia

Geografie

2026/2027

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

na naší katedře jsme pro Vás a Vaše studenty připravili nabídku tematických přednášek na letošní školní rok. S přednáškami **rádi přijedeme i k Vám na školu** do hodiny zeměpisu nebo **Vás a Vaše studenty přivítáme v Olomouci**, kde pro Vás připravíme prohlídku fakulty, ukážeme výsledky naší práce i samotné geografické pracoviště. Členové katedry jsou připraveni pomoci Vašim studentům při realizaci geograficky zaměřené **středoškolské odborné činnosti**.

Všechny nabízené aktivity jsou bezplatné. Pokud Vás kterákoli z aktivit zaujme a chtěli byste se o ní dozvědět více či si ji přímo objednat, prosím neváhejte a kontaktujte nás na adrese jan.bystron01@upol.cz.

Katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
17. listopadu 12
779 00 Olomouc

Katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Nabídka on-line přednášek pro distanční výuku

Nabízíme možnost spojení našeho pracoviště s Vašimi studenty formou on-line videokonference, kterou můžete zařadit do Vaší hodiny zeměpisu v případě, že k nám nemůžete přijet, ale nabízená témata Vás zaujala. Kontaktujte nás prosím na adrese jan.bystron01@upol.cz a s příslušným kolegou domluvíme konkrétní datum, čas a technické detaily realizace přednášky.

Islámský fundamentalismus

Miloš Fňukal

Problematika islámu a jeho vztahu k islámskému fundamentalismu patří k mediálně nejžhavějším tématům dnešní doby. V rámci přednášky se Vám pokusíme nastínit rozdíl mezi islámem a islámským fundamentalismem, popíšeme si vybrané projevy islámského fundamentalismu v současnosti i minulosti a v neposlední řadě se pokusíme nastínit příčiny a možná řešení této problematiky.

Globální klimatická změna

Michal Lehnert

Klimatická změna a související extrémní projevy počasí patří k jednomu z veřejností a médii nejčastěji probíraných environmentálních témat. Zorientovat se ve změti informací není jednoduché. Dochází ke změnám klimatu? Do jaké míry jsou způsobeny lidskou činností? Jak bude v budoucnu vypadat klima na našem území a jak se na tyto změny můžeme připravit?

Rybníky v současné a historické krajině

Jindřich Frajer

Rybníky jsou neodmyslitelnou součástí krajiny České republiky a dotváří krajinný ráz téměř každé obce. Přesto je počet i velikost dnešních rybníků pouhým stínem rozsáhlých rybničních soustav, které byly na našem území v minulosti vybudovány a v průběhu 19. století byly zrušeny. Co vedlo k jejich zrušení? Jak se proměnila funkce rybníků v současnosti? Mohou rybníky pomoci krajině v době sucha či povodní?

Katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Nabídka prezenčních přednášek na středních školách

Dále nabízíme možnost přijet s vybraným geografickým tématem přímo do Vaší hodiny zeměpisu. Pokud Vás zaujme kterékoli téma z nabídky, kontaktujte nás prosím e-mailem na adresu jan.bystron01@upol.cz a s příslušným kolegou domluvíme konkrétní datum návštěvy.

Geolokační data mobilních operátorů: co to má společného s geografií

Marián Halás

Lidé se permanentně pohybují v prostoru a čase a vytvářejí tak systém mobilní nebo pulzující společnosti. Velkou část těchto pohybů je možné zjistit prostřednictvím lokalizačních dat mobilních operátorů. Jejich nevýhodou je, že jsou málo dostupná, resp. mobilní operátoři se při jejich uvolňovaní řídí tržními principy. I tak se ale geografům v České republice podařilo získat mnoho relevantních mobilních dat, která mají široké využití. V přednášce bude ukázáno, co všechno je možné těmito daty ukázat, jak je vizualizovat, jak to může být využité a co to má společného s geografií.

Geoinformační technologie aneb online mapy snadno a rychle

Petr Šimáček

Na příkladech vybraných zdarma dostupných online platforem budou demonstrovány různé přístupy k tvorbě vlastních mapových výstupů. V rámci tématu je možné zvolit alternativu přednášky s demonstrací nebo praktickou výuku v počítačové učebně (vhodnější varianta).

Jak člověk ovlivňuje reliéf?

Irena Smolová

Člověk velmi aktivně a v posledním období stále s větší intenzitou zasahuje do přírodních procesů. Řada nových tvarů vzniká záměrnou činností (např. nové ostrovy, průplavy, hornická díla), mnoho tvarů však vzniká i neplánovaně a může být rizikem pro území.

Rybníky v současné a historické krajině

Jindřich Frajer

Rybníky jsou neodmyslitelnou součástí krajiny České republiky a dotváří krajinný ráz téměř každé obce. Přesto je počet i velikost dnešních rybníků pouhým stínem rozsáhlých rybničních soustav, které byly na našem území v minulosti vybudovány a v průběhu 19. století byly zrušeny. Co vedlo k jejich zrušení? Jak se proměnila funkce rybníků v současnosti? Mohou rybníky pomoci krajině v době sucha či povodní?

Geografie v ochraně přírody

Martin Erlebach

Přednáška přiblíží úlohu geografů, geografických přístupů a geografických informačních systémů v současné ochraně přírody a krajiny ČR. Vybrané aktuálně řešené projekty s geografickou tematikou v našich chráněných územích ukážou, že nejen ekologové, botanici či zoologové jsou pro management ochrany přírody nezbytní, ale že i geograf najde uplatnění v institucích jako Ministerstvo životního prostředí ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR nebo správy našich národních parků.

Regionální identita obyvatel

Miloslav Šerý

Přednáška se zaměří na představení prostorových identit obyvatel, procesu jejich formování, repro-

dukce či zániku. Pozornost bude také věnována jejich významu v procesech regionálního rozvoje.

Globální klimatická změna — **Michal Lehnert**

Klimatická změna a související extrémní projevy počasí patří k jednomu z veřejností a médií nejčastěji probíraných environmentálních témat. Zorientovat se ve změti informací není jednoduché. Dochází ke změnám klimatu? Do jaké míry jsou způsobeny lidskou činností? Jak bude v budoucnu vypadat klima na našem území a jak se na tyto změny můžeme připravit?

Přírodní rizikové procesy na Olomoucku (případně v jiném regionu) — **Irena Smolová**

Přednáška je zaměřena na rizikové přírodní procesy akcelerované lidskou činností v krajině, rizika lidských aktivit (antropogenní zásahy) a jejich dopady na životní prostředí a kvalitu života se zvláštním zřetelem na území Olomoucka. Zaměření na: hydrologická rizika a jejich environmentální důsledky a ochranu území před povodňovým rizikem.

Jak se za posledních 25 let změnila těžba nerostných surovin v ČR? — **Irena Smolová**

Tematicky je přednáška zaměřena na proces transformace těžebního průmyslu po roce 1989 a základní skupiny nerostných surovin, které byly, jsou nebo mohou v budoucnu být pro nás strategické. Hlavní pozornost: energetické suroviny a vybrané stavební suroviny.

Staré cesty v krajině současnosti — **Aleš Létal**

Tematika zaměřená na prezentaci konkrétních příkladů průběhů starých cest a jejich reliktů v krajině na mapách, lidarových snímcích nebo ortofotomapách. Součástí je prezentace doprovodných prvků cest a také předměty, které je možné v blízkosti cest nalézt díky archeologické prospekci.

Cisterciácká krajina Velehradu — **Aleš Létal**

Velehradský klášter je nejstarším cisterciáckým klášterem na Moravě. Význam řádu cisterciáků a jejich aktivit se výrazně zapsal do charakteru zdejší krajiny, která je více než 800 let významnou součástí náboženského a kulturního dědictví českých zemí. Přednáška je doplněna o příklady zachovalého kulturního dědictví i způsobu hospodaření v krajině v době existence kláštera. Jsou zde přiblíženy také metody a datové zdroje historicko-geografického výzkumu, který pomohl odhalit nové nebo zapomenuté poznatky a skutečnosti z doby působení řádu na Uherskohradišťsku.

Jak se mění současná česká města — **Marián Halás**

Současná česká města zažívají v poslední době velmi dynamický vývoj, mění se jejich vzhled, funkční struktura, mění se centra měst i některé čtvrtě, probíhá nová výstavba, mění se toky lidí i doprava ve městech. V přednášce budou představeny některé výrazné trendy vývoje měst České republiky v posledních cca dvou desetiletích, které budou zároveň demonstrovány na konkrétních příkladech.

Islámský fundamentalismus — **Miloš Fňukal**

Problematika islámu a jeho vztahu k islámskému fundamentalismu patří k mediálně nejžhavějším tématům dnešní doby. V rámci přednášky se Vám pokusíme nastínit rozdíl mezi islámem a islámským fundamentalismem, popíšeme si vybrané projevy islámského fundamentalismu v současnosti i minulosti a v neposlední řadě se pokusíme nastínit příčiny a možná řešení této

Katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

problematiky.

Vnímání prostoru a mentální mapy — **Petr Šimáček**

Způsob, jakým každý z nás vnímá prostor, je jedinečný. Jde o důležitou schopnost, která – aniž bychom si to uvědomovali – ovlivňuje naše každodenní chování. Naši vlastní představu prostoru lze odborně označit za mentální mapu. V úvodní části výuky budou představeny a diskutovány faktory ovlivňující vnímání prostoru každým jedincem a v druhé části si každý žák vyzkouší vytvořit vlastní mentální mapu.

Vybrané aktuální otázky geografie Evropy — **Martin Jurek**

Vývoj evropské populace ve 21. století – proměna struktury, výzvy dané stárnutím obyvatel, migrací, pokroky v lékařství, technologickými novinkami. Ekonomické proměny kontinentu – vypořádání se s hospodářskou krizí, současná podoba zemědělství, průmyslu, energetiky, trendy dalšího vývoje. Politická situace v různých částech Evropy – konfliktní oblasti, separatismus, současný stav a význam evropské integrace.

https://geography.upol.cz

Genius loci...